

लोकनेते गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार कल्याण महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे अंतर्गत ऊसतोड कामगारांचे सर्वेक्षण करून नोंदणी करणे व ओळखपत्र वितरीत करण्यासाठीच्या कामास प्रशासकीय मान्यता देण्याबाबत.

महाराष्ट्र शासन

सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग

शासन निर्णय क्रमांक: बीसीएच-२०२१/प्र.क्र.२९३/शिक्षण-२

मंत्रालय, विस्तार भवन, मुंबई-४०० ०३२.

दिनांक: - ३१ जानेवारी, २०२५

- वाचा:- १. शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक:- बीसीएच-२०२०/प्र.क्र.२८६/ शिक्षण-२, दिनांक १५ जून, २०२१.
२. शासन निर्णय, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग, क्रमांक:-संकीर्ण-२०२०/प्र.क्र.१३७/ महामंडळ, दि. २३ जून, २०२१
३. शासन निर्णय, उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभाग, क्रमांक:- भांखस-२०१४/प्र.क्र. ८२/भाग-III/ उद्योग-४, दि. ०१ डिसेंबर, २०१६.
४. व्यवस्थापकीय संचालक, लोकनेते गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार कल्याण महामंडळ यांचे पत्र क्र.उकाकमपणे/निविदा/मंजुरी/२३-२४/८२, दि.०६.०९.२०२३

प्रस्तावना:-

राज्यातील ऊसतोड कामगारांसाठी विविध कल्याणकारी व सामाजिक सुरक्षा योजनांचा लाभ देण्यासाठी उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.१३.९.२०१९ च्या शासन निर्णयान्वये गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार महामंडळ स्थापन करण्यात आले असून दि.२४.२.२०२० रोजीच्या शासन निर्णयान्वये उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाने हे महामंडळ सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभागाकडे हस्तांतरीत केले आहे. महामंडळाचे कार्यक्षेत्र संपूर्ण राज्यात असून त्यामध्ये प्रामुख्याने २० जिल्ह्यांमध्ये ऊसतोड कामगारांचे प्रमाण अधिक आहे. ऊसतोड कामगारांची अंदाजित संख्या दहा लाख पेक्षा जास्त आहे. ऊसतोड कामगार हे प्रामुख्याने ग्रामीण भागात राहत असून ते सहा महिने मुळगावी व सहा महिने स्थलांतर करून ऊसतोडणीच्या ठिकाणी वास्तव्यास असतात. या ऊसतोड कामगारांना शासनाच्या विविध योजनांचा लाभ घेता यावा यासाठी ऊसतोड कामगारांचे सर्वेक्षण करून नोंदणी करणे व ओळखपत्र वितरीत करणे आवश्यक आहे. त्यानुषंगाने व्यवस्थापकीय संचालक, लोकनेते गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार कल्याण महामंडळ यांनी सदर कामास दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०२२ रोजीच्या शासन निर्णयान्वये प्रशासकीय मान्यता प्रदान करून ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्यात आली होती. ई-निविदा प्रक्रियेत निम्मदर आलेल्या संस्थेने प्रतिव्यक्ती दर हा अतिशय जास्त असल्याने याबाबत शासनाच्या राज्य स्तरीय प्रशासकीय विभाग खरेदी समितीने व्यवस्थापकीय संचालक,

लोकनेते गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार कल्याण महामंडळ यांना दराबाबत निम्मदर संस्थेशी रुपये १५५ ते १६० प्रतिव्यक्ती याप्रमाणे वाटाघाटी करण्याचे निर्देश दिले होते व राज्य स्तरीय प्रशासकीय विभाग खरेदी समितीने नमूद केलेल्या आधारभूत किमतीच्या अनुषंगाने प्रतिसाद न मिळाल्यास सदर ई-निविदा प्रक्रिया रद्द करून नव्याने प्रक्रिया राबविण्याचे निर्देश दिले होते. राज्य स्तरीय प्रशासकीय विभाग खरेदी समितीने सुचविलेल्या दराने निम्मदर संस्थेने काम करण्यास असमर्थता दर्शविल्याने सदर ई-निविदा प्रक्रिया रद्द करून नव्याने ई-निविदा प्रक्रिया राबविण्याचा प्रस्ताव व्यवस्थापकीय संचालक, लोकनेते गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार महामंडळ, पुणे यांनी सादर केला आहे. त्यानुषंगाने दिनांक १७ नोव्हेंबर, २०२२ रोजीच्या शासन पत्रान्वये राबविण्यात आलेली ई-निविदा प्रक्रिया रद्द करून लोकनेते गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य अंतर्गत ऊसतोड कामगारांचा सर्वेक्षण करून नोंदणी करणे व ओळखपत्र वितरीत करणे ही कामे एजन्सी मार्फत करून घेण्यासाठी येणाऱ्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्याची बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :-

व्यवस्थापकीय संचालक, लोकनेते गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार कल्याण महामंडळ यांनी संदर्भाधीन क्रमांक ४ अन्वये सादर केलेल्या प्रस्तावानुसार सामाजिक न्याय विभागाच्या अधिपत्याखालील गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार महामंडळ, महाराष्ट्र राज्य, पुणे अंतर्गत ऊसतोड कामगारांचे सर्वेक्षण करून नोंदणी करणे व ओळखपत्र वितरीत करणे ही कामे एजन्सी मार्फत करून घेण्यासाठी येणाऱ्या अंदाजित एकूण रु.२०.०० कोटी (अक्षरी रक्कम रुपये वीस कोटी फक्त) इतक्या खर्चास प्रशासकीय मान्यता देण्यात येत आहे. याबाबतचे समन्वयन व संनियंत्रण व्यवस्थापकीय संचालक, गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार महामंडळ, पुणे यांचेमार्फत करण्यात येईल. एजन्सीची नियुक्ती करताना खालील बाबी/ अटींचे पालन करण्यात यावे.

- I. एजन्सी नेमताना उद्योग ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दि.१.१२.२०१६ रोजीच्या शासन निर्णयातील तरतूदीनुसार ई-निविदा प्रक्रिया राबवून शासनाच्या विहित अटी व शर्तीचे पालन करणे बंधनकारक राहिल.
- II. एजन्सीकडे राज्यातील सर्व ऊस उत्पादक क्षेत्रात व ऊसतोड कामगारांच्या मुळ गावी जावून ऊसतोड मजूरांचे सर्वेक्षण करण्यासाठी आवश्यक मनुष्यबळ असणे बंधनकारक असेल.
- III. यापूर्वी अशा स्वरूपाचे सर्वेक्षण केलेल्या कामाचा अनुभव असावा.
- IV. ऊसतोड कामगारांचे सर्वेक्षण करून नोंदणी करणे व ओळखपत्र वितरीत करण्याच्या कामास अतिरिक्त मोबदला दिला जाणार नाही.
- V. ज्या प्रयोजनासाठी खर्चास मंजूरी देण्यात आली आहे, त्या प्रयोजनावर निधी खर्च करणे अनिवार्य राहिल.
- VI. ई-निविदा प्रक्रिया राबविताना ऊसतोड मजूर नोंदणी व सर्वेक्षण करून कार्ड वाटपासाठी प्रतिव्यक्ती दराबाबत निविदेत आधारभूत किंमत नमूद करावी.

२. याकरीता येणारा आर्थिक भार व्यवस्थापकीय संचालक, गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार महामंडळ, पुणे यांनी महामंडळाकडे उपलब्ध असलेल्या आर्थिक तरतुदीमधून भागविण्यात यावा.
३. सदर कामाची तात्काळ ई-निविदा प्रक्रिया राबवून उद्योग, ऊर्जा व कामगार विभागाच्या दिनांक ०१ डिसेंबर, २०१६ च्या शासन निर्णयातील तरतुदीनुसार निम्मदर प्राप्त ई- निविदाधारकांचे प्रस्ताव राज्य स्तरीय प्रशासकीय विभाग खरेदी समितीच्या मान्यतेस सादर करावेत.
४. सदर आदेश, शासन निर्णय, वित्त विभाग, क्र.विअप्र-२०१३/प्र.क्र.३०/२०१३/विनियम,भाग-२, दिनांक १७.४.२०१५, वित्तीय अधिकार नियम पुस्तिका, १९७८, भाग-पहिला, उपविभाग-तीन, अ.क्र.४, परि. क्र. २७ (२) अन्वये प्रशासकीय विभागास प्रदान केलेल्या अधिकारानुसार निर्गमित करण्यात येत आहेत.
५. सदर शासन निर्णय महाराष्ट्र शासनाच्या www.maharashtra.gov.in या संकेतस्थळावर उपलब्ध करण्यात आला असून त्याचा संगणक संकेतांक २०२५०१३११७११४८१८२२ असा आहे. हा आदेश डिजिटल स्वाक्षरीने निर्गमित करण्यात येत आहे.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(प्र. वि. देशमुख)
अवर सचिव, महाराष्ट्र शासन

प्रत,

१. मा. मंत्री, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
२. मा. राज्यमंत्री, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य यांचे खाजगी सचिव, मंत्रालय, मुंबई,
३. महालेखापाल, महाराष्ट्र १/२ (लेखा परीक्षा) (लेखा अनुज्ञेयता), मुंबई/नागपूर,
४. सचिव, सामाजिक न्याय व विशेष सहाय्य विभाग मंत्रालय, मुंबई यांचे स्वीय सहायक, मंत्रालय, मुंबई,
५. व्यवस्थापकीय संचालक, लोकनेते गोपीनाथ मुंडे ऊसतोड कामगार महामंडळ, पुणे
६. सर्व प्रादेशिक उपायुक्त, समाज कल्याण,
७. सर्व सहाय्यक आयुक्त, समाज कल्याण,
८. जिल्हा कोषागार अधिकारी, पुणे,
९. निवड नस्ती (शिक्षण-२).